

5517 15. April 1896: 1. Beh. af Lovf. om Till. t. Privatbaneloven. (Bandel-Esbj.-Banen.) 5518

bringes i Orden, og saa kunde der ikke være Tale om at begynde paa nogen ny Bane i den første halve Snes Aar. Hvorfor skulde man saa bevilge Penge til Undersøgelse af en saadan Bane? Men saa kom der for kort Tid siden en Forespørgsel til Besle Byraad, om det vilde yde noget nu, da der var en Plan oppe, og da der var Sandsynlighed for, at en saadan Bane kunde blive anlagt, og dertil har Besle Byraad ikke svaret Nej, det er sikkert. (Bluhme: Heller ikke Ja?) Nej, vi have ganske vist heller ikke sagt Ja, vi have reserveret vor Stilling, og det er jo saare naturligt, thi Besle kan ikke alene afgøre det store Spørgsmaal, om det skal være fra Wandel til Esbjerg eller til Bramminge eller til Varde eller hvor det nu skal være, at Banen skal gaa. Det er et Spørgsmaal af saa vidtrækkende Betydning, at Byraadet ikke har kunnet binde sig uden videre til en eneste Linie, thi naar der skulde komme andre mere hensigtsmæssige Linier op, vilde det jo i saa Fald være bundet med sit Tilstud til den ene. Derfor have vi kun sagt, at vi mulig kunde gaa ind derpaa, men vi have ikke ubetinget givet noget Tilsgaen, netop fordi vi mene, at den Sag bør overvejes, om Banen skal gaa til Esbjerg eller til et andet Sted. Jeg synes ogsaa, at det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgfreds (Bluhme) i Dag var noget inde paa, at Byerne kunde forhandle om, hvor den skulde gaa hen. Det er netop det Standpunkt, Besle staar paa. Vi ville forhandle om, hvor den skal gaa, og kommer der en Linie, som er fornuftig, ikke alene for Besle By, men for hele Oplandet og for Landets Produkter, saa vil Besle Byraad nok yde Tilstud, det er jeg ganske sikker paa. Det ærede Medlem refererede nogle Ytringer af mig forleden Dag om Handelspladser, men han refererede ikke aldeles korrekt. Jeg sagde det i en anden Forbindelse, nemlig i den, at naar Byerne bygge Baner i deres eget Opland, saa skabe de Handelspladser, og det tror jeg ikke at de ville give Penge til. Nej, naar en By gaar med til at give Penge til en Bane, saa er det altid for at købe Opland fra andre Byer, og det er jo saare naturligt, thi den tror da, at den tjene noget ved at give Penge til Banen, hvilket den ikke gør ved at bidrage til at bygge en Bane i Byens

eget Opland. Dette har Besle gjort, det kan ingen bestride, men den har kun gjort det nødvendigt, fordi andre Byer vilde tage Opland fra den. Mod det have vi værget os ved at bygge Banen i vort eget Opland.

Forlagsstilleren (Bluhme): Jeg skal ikke forlange Diskussionen. Jeg tror ikke, det er til nogen videre Nytte. Jeg skal kun konstatere den Enighed, der er mellem den sidste ærede Taler og mig, og ligeledes den Enighed, jeg er saa heldig at være i med den højtærede Minister. Det ærede Medlem for Besle (Th. Nielsen) sagde ganske rigtigt, at Besle havde ingen Ting villet bevilge til den paagældende Bane. Det har været dens Fejl. Havde de gjort det, havde Forslaget kunnet ligge fremme for Tinget for lang Tid siden. Det var Endekommunerne, som det gjaldt om at saa med, Landkommunerne vare fuldt beredte til at ofre, hvad der behøvedes. Jeg er ligeledes enig med det ærede Medlem i, at saaledes som Sagerne nu staa, lad os saa forhandle. Det er netop det, jeg opfordrede til. Jeg staar ikke selv direkte interesseret i Sagen. Jeg opfordrer de vedkommende Byer og Landkommuner til at søge Forhandling og blive enige om, hvorledes det hele kan ordnes til fælles bedste, og der maa rigtignok Besle strække sig lidt videre, den maa sige: Vi have nu bygget Baner til vore egne Egne og skulle nu længere ud med dem. Det kan ikke nytte at sidde hjemme i Skælvovskroen med en Smule Bane ud i sit gamle kørende og gaaende Opland. Det gælder om at komme ud til nyt Opland, hvor der kan stables ny Trafik og ny Forretninger. Saa længe vi ikke have disse Jærnbanelinier, sidde jo Byerne hjemme med blot deres gaaende og kørende Opland. Alt, hvad der kan stables ved bedre Kommunikationsmidler, er enhver By berettiget til at skaffe sine Indvaanere, men slutte sig inde paa et begrænset Omraade, saa at ingen anden kan komme til, det er et Snæversyn og en Egoisme i Opfattelsen, som er utilsadelig. Det ærede Medlem spurgte om, hvor Banen skulde hen. Det skal det ærede Medlem ikke bryde sig om. Naar Landboerne sige, at de ville til Esbjerg og ikke til Bramminge, kan det ikke nytte, at Besle synes bedre om Bramminge, fordi der for-